

Girişimsel tedavilerde uygulama pratikleri ve eğitim

Performance and training in interventional treatments

Adil Polat,¹ Kamil Boyacıoğlu,¹ Vedat Erentuğ²

Araştırma yapılan kurum:

Bağcılar Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İstanbul, Türkiye

Yazar adresleri:

¹Bağcılar Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Kalp ve Damar Cerrahisi Kliniği, İstanbul, Türkiye

²Erzincan Üniversitesi Tıp Fakültesi Mengücek Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Kalp ve Damar Cerrahisi Kliniği, Erzincan, Türkiye

Periferik arter hastalığı, geriyatrik nüfusun artmakta olduğu ülkelerde ciddi bir sorundur. Her ne kadar cerrahi girişimler bu alanda altın standart olarak kabul edilmekteyse de eşlik eden morbiditelerin yüksek olduğu bu nüfusta girişimsel tedavilere olan ihtiyaç birçok hekimi bu alana yönlendirmektedir. Avrupa Birliği ve Amerika Birleşik Devletleri'nde bu konuda tam bir görüş birliği sağlanamamış olmakla birlikte bu girişimler radyologlar, kardiyologlar, anjiyologlar ve damar cerrahları tarafından gerçekleştirilmektedir.^[1]

Ülkemizde birçok hekimin, gelişmiş ülkelere paralel bir yaklaşımla girişimsel tedavilere yönelmiş olduğu görülmektedir. Girişimsel radyolojide önemli bir bilgi birikimi olmasına rağmen pratik sorunlar nedeniyle her hastanede bir girişimsel radyolog bulma imkanı yoktur. Kardiyoloji klinikleri periferik işlemleri her geçen gün daha yaygın bir şekilde uygulamaktadır. Kardiyoloji kliniklerinin girişimsel işlem deneyimleri ne kadar yeterli olsa da vasküler tıp ile ilgili yeterli bir eğitimin olmaması ile ilişkili olarak kardiyovasküler cerrahi ve kardiyoloji klinikleri arasında ciddi endikasyon ve işlem tartışmaları yaşanmaktadır.

Girişimsel vasküler işlemler ile ilgili en önemli prensiplerden biri işlemin doğru şekilde planlanmasıdır. Her türlü olasılık gözden geçirilmeli ve yeterli açıklık oranı ve perfüzyon sağlamanın yanı sıra hastanın gelecekte yeni girişimlere ihtiyaç duyabileceği göz önüne alınarak bu işlemleri zorlaştırıcı veya imkansız hale getiren girişimlerde bulunulmamalıdır. Bu nedenle, periferik vasküler hastalıkların girişimsel tedavileri ile ilgilenecek hekimlerin doğru ve yeterli bir eğitimden geçirilerek

sertifikalandırılması ve mükemmeliyet merkezleri kurularak sonuçların en başarılı seviyelere çekilmesi sağlanmalıdır. Bu alanda kardiyovasküler cerrahi eğitimine girişimsel işlemler ile ilgili olarak uygun müfredat dahil edilmelidir.^[2] Avrupa Damar Cerrahisi Derneği'nin üye 33 ülke temsilcilerinden topladığı verilere göre ülkelerin %78'inde damar cerrahisi eğitiminde endovasküler bir kayıt defteri (logbook) tutulması mecburidir.^[3] Avrupa ülkelerinde endovasküler girişimler damar cerrahlarının yanı sıra radyolog ve kardiyologlar tarafından da uygulanmaktadır.^[1] Endovasküler eğitim birçok Avrupa Birliği ülkesinde damar cerrahisi eğitimine dahil iken, İspanya, Avusturya ve Almanya'da girişimsel radyoloji rotasyonları ile verilmektedir.^[1] Avrupa Birliği ülkelerinin birçoğunda endovasküler aortik rekonstrüksiyonlar damar cerrahları tarafından uygulanırken, diğer periferik tedaviler girişimsel radyologlar tarafından uygulanmaktadır.^[1] Periferik işlemlerin büyük kısmının Portekiz, İspanya, Fransa ve Belçika'da damar cerrahları tarafından uygulandığı bildirilirken, Almanya ve İtalya'da bu işlemlerin büyük kısmının kardiyologlar tarafından yapıldığı bildirilmiştir.^[1] Genel olarak, bu işlemler ile ilgili multidisipliner bir yaklaşım kabul görmekteyse de Avrupa Birliği ülkeleri için dahi kesin rakamlar verilememektedir. Ülkemizde, endovasküler aort işlemlerinin birçok klinik tarafından yaklaşık 10 yıldır uygulanmakta olduğu ve yüksek riskli işlemlerin başarıyla gerçekleştirildiği birçok yazar tarafından yayınlanmıştır.^[4-6]

Ülkemizdeki damar cerrahisi ile ilgilenen hekimlere yeterli ultrason ve simülasyon eğitimlerinin verilmesi,

Available online at
www.tgkdc.dergisi.org
doi: 10.5606/tgkdc.dergisi.2015.11008
QR (Quick Response) Code

Geliş tarihi: 08 October 2014 Kabul tarihi: 21 October 2014

Yazışma adresi: Dr. Adil Polat, Bağcılar Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Kalp ve Damar Cerrahisi Kliniği, 34200 Bağcılar, İstanbul, Türkiye.

Tel: 0212 - 440 40 00 e-posta: adilpol@yahoo.com

girişimsel uygulamalar ile ilgili teorik bilgilerin öğretilmesi ve pratik becerilerin kazandırılması için yeni düzenlenen tıpta uzmanlık tüzüğünde belirtilen esaslara göre programların düzenlenmesi ve kliniklerin eksikliklerinin giderilmesi esastır. Ülkemizdeki kardiyovasküler cerrahlar, bu konuda yeterli donanıma sahip olmadıkları takdirde, her geçen gün daha yaygın bir şekilde uygulanan endovasküler girişimsel tedavilere sadece seyirci kalacak ve damar cerrahisi alanındaki gündemi yakalamaları mümkün olamayacaktır.

Çıkar çatışması beyanı

Yazarlar bu yazının hazırlanması ve yayınlanması aşamasında herhangi bir çıkar çatışması olmadığını beyan etmişlerdir.

Finansman

Yazarlar bu yazının araştırma ve yazarlık sürecinde herhangi bir finansal destek almadıklarını beyan etmişlerdir.

KAYNAKLAR

1. Liapis CD, Avgerinos ED, Sillesen H, Beneddetti-Valentini F, Cairois M, Van Bockel JH, et al. Vascular training and endovascular practice in Europe. *Eur J Vasc Endovasc Surg* 2009;37:109-15.
2. Schulte KL. Is there a need for training standards and credentialing in interventional therapy of arterial vascular diseases? *Vasa* 2012;41:391-3.
3. Avgerinos ED. Vascular training profiles across Europe. *Eur J Vasc Endovasc Surg* 2013;46:719-25.
4. Aslim E, Akay TH, Ozkan S, Harman A. Endovascular therapy for thoracic and abdominal aortic emergencies. *Ulus Travma Acil Cerrahi Derg* 2008;14:192-200.
5. Gümüş F, Polat A, Farsak B, Alagöl A. Endovasküler aortik rekonstrüksiyonlarda anestezi yaklaşımı. *Kosuyolu Kalp Derg* 2013;16:25-31.
6. Uğur M, Alp İ, Arslan G, Şenay Ş, Selçuk İ, Selçuk A ve ark. Vasküler hastalıkların yönetiminde endovasküler ve hibrid uygulamalar: Kardiyovasküler cerrahi kliniği deneyimleri. *Türk Gogus Kalp Dama* 2012;20:230-42.